

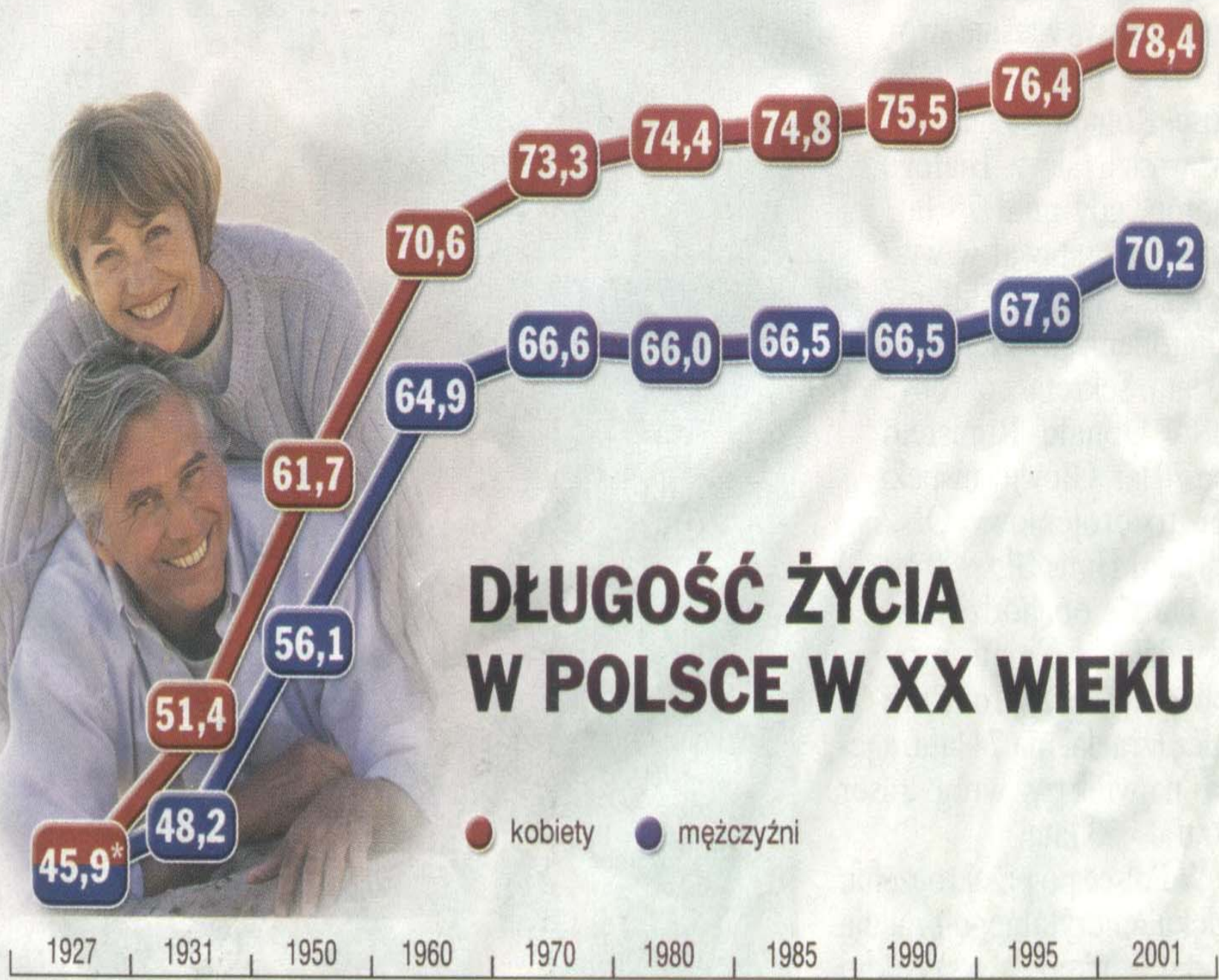
POLITYKA ZDROWOTNA PAŃSTWA

Jacek R. Łuczak

Doradca Głównego Inspektora
Sanitarnego ds. Zdrowia Publicznego

POLITYKA ZDROWOTNA

- PZ to zbiór zasad przyjętych przez społeczeństwo które określają, jak dokonywana jest alokacja zasobów przeznaczonych na ochronę zdrowia albo też określają udział w kosztach i korzyściach zdrowotnych jakie stają się udziałem poszczególnych grup
- PZ polega na określaniu priorytetów dla danej społeczności, chodzi o wybór „właściwych” celów, grup objętych działaniem i rodzajów interwencji

DŁUGOŚĆ ŻYCIA W POLSCE W XX WIEKU

● kobiety ● mężczyźni

* dane uśrednione dla obojga płci

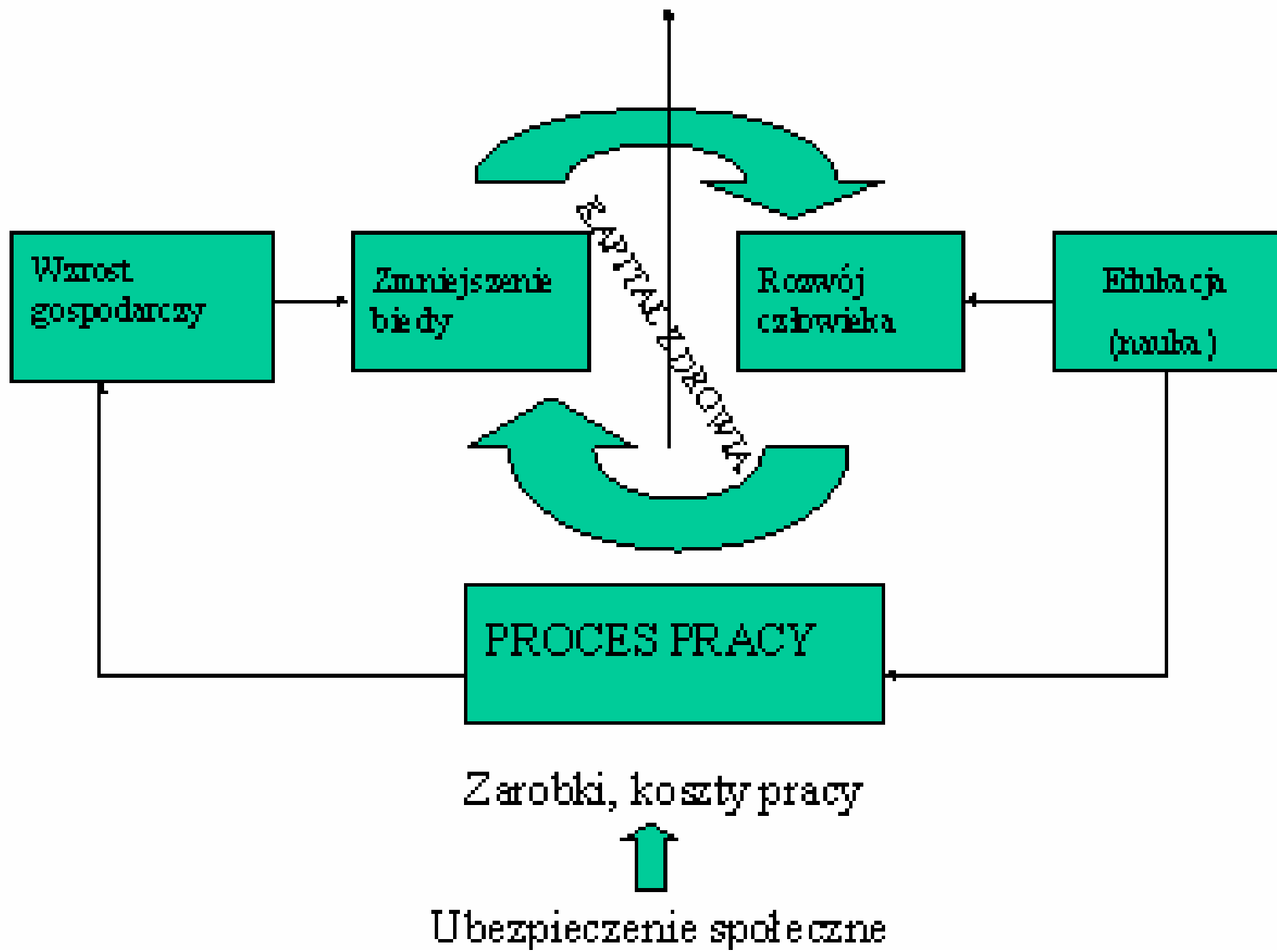
Źródło: „Historia Polski w liczbach”, GUS

STAN ZDROWIA POLAKÓW

- Tempo wzrostu oczekiwanej długości życia w latach 1991-2001 o 4 lata u mężczyzn i 3 lata u kobiet, jest imponujące (W. Zatoński).
W 2001 roku: m-70,2 lata k-78,4 lata
- Współczynnik umieralności niemowląt zmniejszył się z 18,2 w 1991 do 7,7 na 1000 urodzeń żywych w 2001 roku

W GRUPIE 10 PAŃSTW KTÓRE PRZYSTĄPIŁY DO EU POLSKA
ZAJMUJE TRZECIE MIEJSCE, PO SŁOWENII I CZECHACH POD
WZGLĘDEM SYTUACJI ZDROWOTNEJ SPOŁECZEŃSTWA

- Łóżka/100 tys. PL 581 min. 555 max. 938
- Lekarze /100 tys. PL 226 min. 191 max. 394
- L. hospit. na 100 ludn. PL 13,8 min. 13,6 max. 25,4
- Śr. dł. hospitalizacji PL 9,3 min. 9,0 max. 11,9
- Wydatki (PKB) PL 6,2 min. 2,6 max. 7,7

Wzrost gospodarczy

Zmniejszenie biedy

Rozwój człowieka

Etyka (nauka)

PROCES PRACY

Zarobki, koszty pracy

Ubezpieczenie społeczne

ŻADEN KRAJ NA ŚWIECIE NIE MA WYSTARCZAJĄCYCH ŚRODKÓW NA PEŁNE ZASPOKOJENIE POTRZEB ZDROWOTNYCH

- Starzenie się społeczeństwa
- Rozwój technologii medycznych
- Powiększanie się oczekiwań społeczeństwa i profesjonalistów medycznych
- Indukowanie potrzeb niezasadnych (SID)

= EKSPLOZJA KOSZTÓW

■ -” Lecznictwo przypomina gigantyczną maszynę w pełnym biegu, której budowy, funkcjonowania, rentowności, produktu końcowego nikt nie pojmuje i na której wypisane jest motto Marka Twaina:

-”Gdy straciliśmy cel z oczu, podwajamy nasze wysiłki !”-

W medycynie setki tysięcy najgorliwszych praktykuje, diagnozuje, operuje, przepisuje, troszczy się, nie zastanawiając się nad sensem tego wszystkiego, nad celami, priorytetami, kryteriami i alternatywami.”

G. Kocher

NOWY PARADYGMAT

- -”W nadchodzących latach najważniejszym problemem polityki zdrowotnej będzie znalezienie dróg prowadzących do zmniejszenia zakresu opieki zdrowotnej, który może i powinien być objęty publicznymi gwarancjami dostępności oraz uzyskanie społecznej aprobaty dla tych działań.”

J. Blanpain

NOWY PARADYGMAT

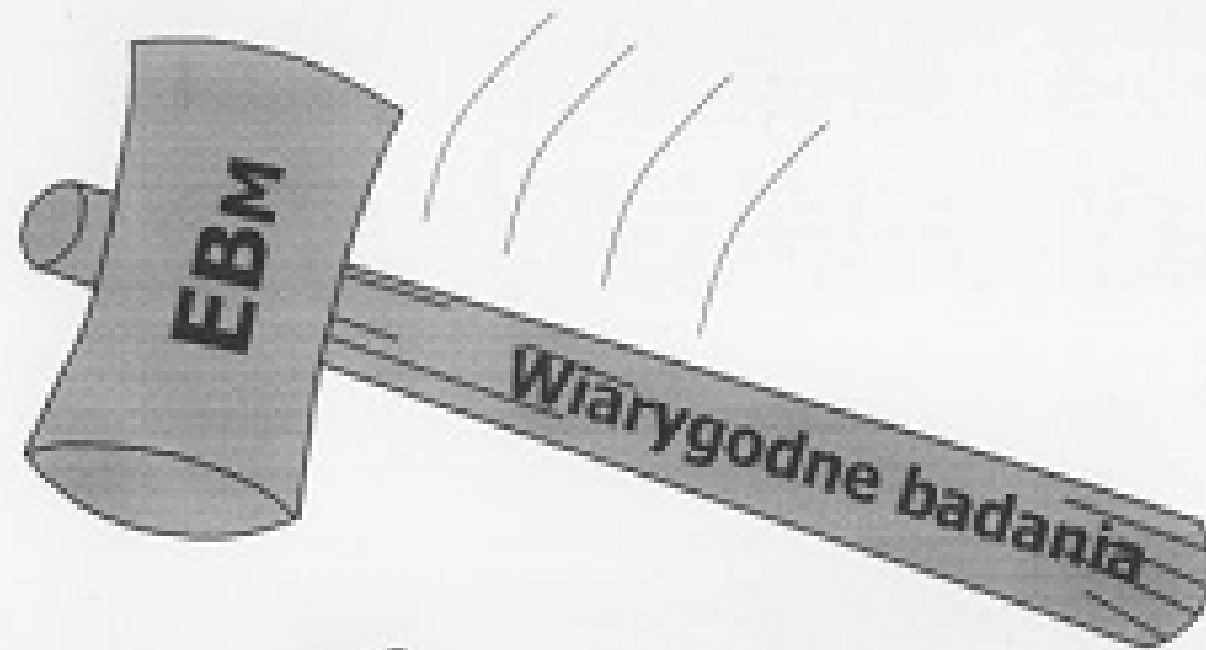
- -” W polityce zdrowotnej nie jest problemem;
-czy będziemy formułować priorytety ?
ale jedynie,
- jak będziemy to czynić ?”

A. Maynard

NOWY PARADYGMAT

- Dotychczas wystarczyło wykazać, że procedura medyczna przynosi korzyści, tzn. że jest efektywna.
- Dzisiaj niezbędne jest dostarczenie dowodu, że dana interwencja daje więcej „dobra” niż cokolwiek innego, co może być zrobione za te same pieniądze, tzn. że jest koszt-efektywna.

A. Williams

**Firmus
manipulatus**

**Badanius
jakościowus
niskus**

**Opinius expertus
z chmurus**

Krzysztof Ławda

EFEKTYWNOŚĆ
KOSZTOWA

KOSZYK

DOPLATY

EFEKTYWNOŚĆ
MEDYCZNA

Warto włączyć do „Koszyka” technologie o dużej efektywności medycznej i kosztowej.

LEPIEJ (TANIEJ) ZAPOBIEGAĆ NIŻ LECZYĆ ?

W Polsce potrzebne są Profilaktyczne Programy Zdrowotne, których skuteczności można dowieść, realizowane po wyliczeniu kosztów i korzyści.

Skuteczność skryningu

Skuteczność weryfikacji

Skuteczność leczenia

Koszty Programu

Koszty powikłań weryfikacji

Koszty powikłań leczenia

Koszty stresu i lęku

Na 740 dodatnich wyników (rak szyjki)
724 to wyniki fałszywie dodatnie

PRIORYTETY 2008

- „Koszyk” świadczeń
- Wprowadzenie dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych
- Wdrażanie systemu ratownictwa
- „Sieć szpitali”, zmiany w organizacji
- Zmiany w polityce lekowej
- Sytuacja lekarzy i pielęgniarek

CELE SYSTEMU OZ

- Wydłużyć życie i poprawić jego jakość przez „dodanie zdrowia”
- Zapewnić poczucie bezpieczeństwa zdrowotnego

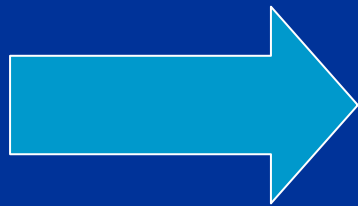

ZMIANY UNIWERSALNE

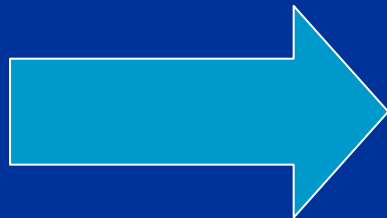
- Demokratyzacja
- Ekonomizacja
- Informatyzacja
- Nastawienie na jakość

PROCES PRZYGOTOWYWANIA I WDRAŻANIA ZMIAN

POLITYCY → EKSPERCI → ARGUMENTY

DEBATY PUBLICZNE

PRZEKONANIE
NAJWAŻNIEJSZYCH GRUP

„DOBRY SYSTEM”

- Bezpieczny i skuteczny (efektywny, EBM)
- Koszt-efektywny (analizy ekonomiczne, pomiar „uzysku” zdrowia, korzyść ekon.)
- Przejrzysty, prosty, tani
- Akceptowany przez Polaków
- Oparty o stabilne finansowanie, z udziałem rządu
- Zorientowany na podstawową opiekę zdrowotną
- Podejmujący działania długookresowe na rzecz zdrowia i zachowujący wpływ na inne sektory

„DOBRY SYSTEM”

- Kieruje się wartościami; godność, etyka, sprawiedliwość, równość, solidarność
- Jest powszechny
- Jest dostępny
- Oferuje świadczenia dobrej jakości
- Respektuje autonomię pacjenta i lekarza
- Daje „poczucie wpływu” (współdecydowanie, współodpowiedzialność)

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

- Sprawuje zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadzi działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także polegającą na prowadzeniu działalności oświatowo – zdrowotnej.

GIS – jest Koordynatorem Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce.

- Zmiana klimatu społecznego i zachowań w stosunku do palenia tytoniu poprzez wielopłaszczyznowe działania edukacyjno – interwencyjne
- Monitoring i rządowa kontrola zawartości substancji szkodliwych w wyrobach tytoniowych wprowadzanych do obrotu handlowego w RP
- Badania zmian postaw społeczeństwa i zmian wskaźników zdrowotnych
- *interwencje w szkołach i w POZ*

Nowelizacja ustawy z dn. 9.11.1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

---

- Projekt nowelizacji ww. ustawy przewiduje wprowadzenie przepisu (art. 2a), który jest przeniesieniem § 2 z obecnie obowiązującego *rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie badania zawartości niektórych substancji w dymie papierosowym oraz informacji i ostrzeżeń zamieszczanych na opakowaniach wyrobów tytoniowych*

- Projektowany przepis:
  - dotyczy zawartości substancji szkodliwych dla zdrowia w dymie papierosowym,
  - wskazuje Polskie Normy, w oparciu o które dokonuje się oznaczeń substancji szkodliwych

Nowelizacja ustawy z dn. 9.11.1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

---

- *Wprowadzenie zmian do ustawy „tytoniowej” ponosi za sobą konieczność zmiany ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez dodanie przepisu kompetencyjnego umożliwiającego sprawowanie bieżącego nadzoru.*

W Głównym Inspektoracie Sanitarnym przygotowano propozycję ww. zmiany w brzmieniu:

„3. Bieżący nadzór sanitarny Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmuje kontrole przestrzegania wymagań określonych w art. 2a ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55 z późn. zm.).”

Programy PZ mające na celu zwalczanie palenia tytoniu

- Narodowy Program Zdrowia
- Polkard
- Program Pierwotnej Prewencji Nowotworów
- Program POCHP i Tbc
- „Koszyk Świadczeń”
- Programy realizowane przez ST
- Programy NFZ – POZ
- Program Zdrowa Szkoła
- Aktywność WHO

***GIS – jest członkiem Rady ds.
Diety Aktywności Fizycznej i
Zdrowia***

„MOŻLIWOŚCI POPRAWY
STANU ZDROWIA POLAKÓW
POPRCZEZ INTERWENCJE W
ZAKRESIE PROMOWANIA
DIETY ZBILANSOWANEJ I
AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ”

UBEZPIECZENIA DODATKOWE

- ZDEFINIOWANIE I OGRANICZENIE ZAKRESU GWARANTOWANEGO
- ZDEFINIOWANIE STANDARDÓW
- WPROWADZENIE WSPÓŁPŁACENIA
- LIKWIDACJA „SZAREJ STREFY”
- UCYWILIZOWANIE RACJONOWANIA
- LIKWIDACJA TZW. ABONAMENTÓW
- ULGI PODATKOWE DLA PRACODAWCÓW
- STYMULOWANIE KONKURENCJI JAKOŚCIĄ

Zasady reformowania wg. Kornai

- Suwerenności i podmiotowości jednostki
- Solidarności i sprawiedliwości (równość, koszyk)
- Konkurencji (+incentives np. techniki finan.)
- Koszt-efektywności (opłacalności)
- Przejrzystości
- Nowa rola państwa (regulator ładu instytucjon. gwarant „koszyka” i stabilnego finansowania)
- Reforma wymaga czasu
- Reforma wymaga harmonijnego rozwoju (np. relacja POZ - specjalistyka)

- -” Naród Polski – to naród, który oczekuje natychmiastowych, konkretnych, a nawet cudownych rezultatów i to osiągalnych w tempie wprost proporcjonalnym do powolności z jaką rezultaty takie przychodzą”

Michele Giordano

-
-
-

NAUKA

DOWODY (brak piasku w szkle, brak twardości i t.)

Agencja ds. Technologii i Leków - ANALIZY EKONOMICZNE

Agencja ds. Standardów i Cen - OKREŚLENIE STANDARDU

- OKREŚLENIE ZASAD KORZYSTANIA

- OKREŚLENIE ZASAD ODPLATNOŚCI

- OKREŚLENIE MIEJSC ŚWIADCZENIA

WŁĄCZENIE DO „KOSZYKA”

NOWY SYSTEM - SZPITALA

- ORGANIZACJA NON-PROFIT
- NIEDOBÓR JEST NORMĄ
- PROCES JEST NORMĄ
- WZROST ZNACZENIA WŁAŚCICIELA
- PROFESJONALIZACJA DZIAŁAŃ ZARZĄDÓW

(analiza otoczenia, planowanie i zarządzanie strategiczne, restrukturyzacja, TQM, rozwój systemów informatycznych, controlling, ciągła poprawa jakości, akredytacja, kontrola kosztów i efektywności technologii, outsourcing)

NOWY SYSTEM - SZPITALA

- INTEGRACJA POZIOMA I PIONOWA
- WZROST ZNACZENIA POZ (lekarz rodzinny, samoopieka, opieka domowa, opieka blisko miejsca zamieszkania, chirurgia 1-go dnia)
- BUDŻET GLOBALNY PROSPEKTYWNY.
DRG ?
- PACJENT, KLIENT, KONSUMENT
- ZMIANA KULTURY ORGANIZACJI, HRM

NOWY SYSTEM - PERSONEL

- Wyższe wymagania zawodowe
- Obowiązek CPD
- Wyższe dochody
- Poprawa technicznych warunków pracy
- Zwiększenie obciążenia pracą (?)
- Większa samodzielność i odpowiedzialność

NOWY SYSTEM - PERSONEL

- Sprecyzowany zakres, ocena pracy, feed-back
- Praca dla jakości
- Zwracanie uwagi na koszty
- Nabycie umiejętności pracy w zespole
- Zmiana stosunku do pacjenta
- Zmniejszenie znaczenia związków zaw.

DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ MINISTRA ZDROWIA:

1. Raport nt. finansów w OZ; „Zielona księga”.
2. Opracowanie algorytmu podziału środków na woj..
3. Kwartalna ocena realizacji ustawy – „o świadczeniach”, nadzór nad NFZ.
4. Przygotowanie rozporządzenia – „ogólne warunki zawierania umów 2006”
5. Ustawa o pomocy publicznej i restrukturyzacji SPZOZ (2,2 mld).

DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ MINISTRA ZDROWIA CD.

6. Zmiany w systemie rejestracji i refundacji leków.
7. Utworzenie Agencji Oceny Technologii Medycznych
8. Infolinie: oświadczeniach NFZ, dla Polaków przebywających w krajach EU. Wydanie informatora dla pacjentów.
9. Określenie zasad tworzenia i monitorowania list oczekujących
10. Raport o migracji personelu.
Debaty społeczne w MZ. CPD.

Polityka zdrowotna – definicja.

Sytuacja zdrowotna.

PREPARATY O NIEUDOWODNIONEJ SKUTECZNOŚCI NA
LIŚCIE 100 NAJLEPIEJ SPRZEDAWANYCH LEKÓW W
POLSCE W 1997 ROKU.

4. Miacalcic Nasal

5. Geriavit

24. Amol

25. Polfilin

37. Merz Special

38. Cavinton

44. Nilogrin

47. Scorbolamid

58. Sylimarol

79. Ipetrofan

80. Cinnarizinum

100. Adavin